

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В.І. Вернадського

ІНСТИТУТ АРХІВОЗНАВСТВА

Курас Іван Федорович (03.10.1939–16.10.2005)
історик, академік НАН України

Фонд № 369

Опис № 1
документів особового походження
за 1909–2007 рр.

Київ 2009

Зміст

Передмова	3–6
Розділ I. Наукові праці і робочі матеріали	7–16
А) Наукові праці	7–15
Б) Робочі матеріали	16–17
Розділ II. Біографічні документи та документи про вченого	17–25
Розділ III. Документи про діяльність	25–26
Розділ IV. Фотодокументи	27–32
Розділ V. Матеріали, зібрані фондоутворювачем	32–34

Передмова

Курас Іван Федорович – історик, академік НАН України (1995), віце-президент НАН України (1998), заслужений діяч науки і техніки України (1998), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1999), народився 3 жовтня 1939 р. у с. Немирівське Балтського району Одеської області в українській селянській родині. У 1962 р. після закінчення Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова працював науковим співробітником Кіровоградського державного обласного архіву. У 1964–1967 рр. був аспірантом, потім – викладачем Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. У 1970–1972 рр. І.Ф. Курас працював старшим науковим співробітником, ученим секретарем Інституту історії партії при ЦК Компартії України, а у 1972–1983 рр. – інструктором, консультантом, завідувачем сектора відділу науки і навчальних закладів ЦК Компартії України. У 1983–1991 рр. І.Ф. Курас – заступник директора Інституту історії партії при ЦК Компартії України, у 1994–1997 рр. – віце-Прем'єр-міністр України з питань гуманітарної політики. У 1991 р. за ініціативою І.Ф. Кураса в системі Академії наук було створено Інститут політичних і етнонаціональних досліджень, як новий напрямок науки, який він очолював до кінця свого життя. У 2005 р. Інституту присвоєно ім'я І.Ф. Кураса. Протягом цих років на всіх займаних посадах розкрився його різнобічний талант видатного вченого-історика, талановитого організатора із створення в Україні розгорнутої мережі академічних наукових установ соціально-гуманітарного профілю, становлення нових наукових напрямків із соціально-економічної та культурної розбудови громадянського суспільства. Він виявив себе відповідальним керівником, патріотом-державником здатним вирішувати складні державні та наукові проблеми.

Наукові праці І.Ф. Кураса присвячені політичній історії України. Він автор понад 250 наукових праць, в т. ч. 20 монографічних видань з питань політичної історії України і етнополітології. З них необхідно особливо виділити дві – «Етнополітика: історія і сучасність» (1999) та «Етнополітологія. Перші кроки становлення» (2004), в яких сконцентровані самі яскраві і талановиті його публікації останніх років. Заслуговує на увагу також фундаментальне шеститомне видання «Політична історія України ХХ століття», ініціатором написання, керівником і автором окремих розділів був І.Ф. Курас. У цьому виданні вперше було ґрунтовно проаналізовано основні фактори і суть політичних процесів в Україні, ідейно-теоретичні надбання вітчизняної політичної думки.

Свою копітку наукову та науково-організаторську роботу І.Ф. Курас успішно і ефективно поєднував із активною громадсько-політичною діяльністю. У 2002 р. його було обрано народним депутатом, він був членом Конституційної комісії, очолював різні державні і громадські комітети і комісії. І.Ф. Курас очолював також редакційні колегії «Історичного журналу», журналу «Діалог», збірника «Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень» тощо. За досягнення в науковій і

громадсько-політичній діяльності І.Ф. Курас нагороджений орденами «Знак Пошани», «Дружби народів», князя Ярослава Мудрого, «Великим Хрестом» (Італія), князя Гедимінаса IV ступеня (Литва), почесними грамотами Верховної Ради та Кабінету Міністрів України та ін.

Помер вчений 16 жовтня 2005 р. і похований в м. Києві на Байковому кладовищі.

Документи І.Ф. Кураса надійшли протягом 2006–2009 рр. до Інституту архівознавства від його сина Артема Івановича Кураса загальним обсягом 82 см. Фізичний стан документів задовільний. У результаті науково-технічного опрацювання всіх документів І.Ф. Кураса було сформовано один опис, який містить 168 справ загальною кількістю 499 документів. Крайні дати документів – 1909–2007 рр.

Опис складається з 5-ти розділів.

Розділ I. Наукові праці і робочі матеріали.

Розділ II. Біографічні документи та документи про вченого.

Розділ III. Документи з діяльності.

Розділ IV. Фотодокументи.

Розділ V. Матеріали, зібрані фондоутворювачем.

В середині розділів справи розміщені за хронологією, в кінці розділу розміщені справи без дати, з позначкою «б/д», мова документів вказана, якщо вона не українська.

В першому розділі «Наукові праці і робочі матеріали» представлено велику кількість наукових статей, доповідей на конференціях і засіданнях Президії НАН України тощо. Зокрема це статті: «Академік М.Є. Слабченко: повернення в історію» (1993), «Пріоритети державного розвитку і трансформація гуманітарної сфери в Україні» (1998), «Етична константа у глобалізаційну добу» (2000), «Суспільні трансформації і суспільні науки: проблеми методології» (2001), «Політична реформа як необхідність» (2003), а також неопубліковані статті: «Витоки української державності», «Про деякі аспекти сучасного русинського руху в Закарпатті» та ін. У цьому розділі представлені актуальні і сьгодні доповіді: «Проблема корінних народів у стратегії етнонаціонального розвитку України» (1998), «Славістика в Україні (погляд в майбутнє)» (2000), «Інформаційні ресурси України: стратегія розвитку» (2001), «Суспільні трансформації і політичні науки: підсумки і уроки» (2001), «Наука та інформація в системі джерел іновачійного розвитку» (2003), «Інтеграція інформаційних ресурсів – стратегічний напрям забезпечення інформаційних потреб суспільства» (2004) та ін, а також доповідна записка «Концептуальні засади визначення національної ідеї» (2004). Провідне місце в першому розділі займають брошури, монографії і книги І.Ф. Кураса. Серед них одна із перших монографій вченого «Торжество пролетарского интернационализма и крах мелкобуржуазных партий на Украине» (1978), а також монографії «Соборничество і націоналізм в українському державотворенні (1917–1920)» (2001), монографія «Етнополітологія. Перші кроки становлення» (2004), «Етнополітика: історія і сучасність: статті, виступи, інтерв'ю 90-х років» (1999), а також колективне

фундаментальне видання «Політична історія України ХХ століття» (2004). До складу першого розділу увійшла й неопублікована велика монографія: «Ретроспективний аналіз суперечливої практики 60–80-х рр. у сфері патріотичного виховання молоді України та формування у неї національної свідомості (проблеми, уроки, перспективи)» [1990-ті рр.] Перший розділ фонду завершується бібліографією вченого та робочими матеріалами до наукових праць серед яких, копії архівних документів з архівів України, Росії, Чехії, Австрії та матеріалів періодичної преси за 1917–1919 рр.

В другому розділі серед біографічних документів і документів про вченого слід виділити особову справу вченого, свідоцтво про народження і атестат зрілості (оригінали), багаточисельні документи про відзначення ювілеїв, дипломатичні і службові паспорти, посвідчення народного депутата і радника Президента України та ін. У цьому розділі представлено велику кількість оригіналів різних дипломів і документів про нагородження, зокрема, це диплом про закінчення Одеського державного університету, диплом кандидата і доктора історичних наук та атестат доцента і професора, диплом члена-кореспондента АН України і академіка НАН України, академіка Української академії політичних наук, академіка Академії проблем безпеки, оборони і правопорядку (Російська Федерація), дипломи почесного доктора Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова, почесного професора Маріупольського гуманітарного інституту Донецького національного університету. Серед документів про нагородження слід виділити оригінали дипломів і посвідчень про нагородження орденом Дружби народів, Золотим орденом «Слава на вірність Вітчизні» II ступеня, Хрестом Пошани «За відродження України» II ступеня, Литовським орденом князя Гедимінаса IV ступеня, орденами Святого Станіслава III ступеня, святого Великомученика Георгія Побідоносця, Святого князя Володимира, срібною георгіївською медаллю «Честь, слава, труд» II ступеня, а також диплом лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки та ін. В розділі представлені почесні грамоти Верховної Ради і Кабінета Міністрів України, Академії педагогічних наук, Головного управління державної служби України та ін. Документи про І.Ф. Кураса включають статті «Добросовісний працівник науки», «Талант ученого, організатора науки», «Спілкуються вчені», «Академік Іван Федорович Курас та його внесок у розвиток українсько-грецьких відносин», а також статті, опубліковані в наукових записках «Курасівських читань» та ін. Другий розділ опису фонду закінчується некрологами і документами про вшанування пам'яті І.Ф. Кураса (повідомлення про відкриття аудиторії ім. акад. І.Ф. Кураса в Одеському державному університеті, пам'ятника І.Ф. Курасу на Байковому кладовищі, тощо).

У розділі «Документи про діяльність» представлені документи про участь у наукових конференціях і круглих столах, про діяльність члена-кореспондента АН України, віце-президента НАН України, віце-прем'єр-міністра України. В цьому розділі також можна ознайомитись з документами про діяльність народного депутата України (передвиборча програма,

виступи, листи) і документами про роботу директором Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України (звіт на Президії НАН України, поздоровлення з 10-річчям Інституту), інтерв'ю з І.Ф. Курасом, опублікованих в газетах тощо.

Цікаві і багаточисельні документи представлені в розділі «Фотодокументи». Серед них фотознімки І.Ф. Кураса з президентами України Л.М. Кравчуком, Л.Д. Кучмою, з президентом НАН України Б.Є. Патеном, з президентом Азербайджану Ільгамом Алієвим, з академіками НАН України – М.Г. Жулинським, Ю.Ю. Кондуфором, Я.С. Яцківом, з митрополитом Володимиром, з Папою Римським Іоанном Павлом II, з членом ЦВК – М.Ф. Рибачуком. Ряд фотознімків розкривають і міжнародну діяльність фондоутворювача. Це зокрема фото про перебування його в Німеччині під час державного візиту, зустріч з керівником фонду Сороса в Англії, зустріч з послом Китаю та з послами інших країн в Міністерстві закордонних справ України тощо. В фонді зберігаються фотознімки, що фіксують участь І.Ф. Кураса в науковій конференції, в нараді по економічній реформі, роботі експертної Ради загальнонаціональної програми «Людина року», під час перебування в Маріупольському гуманітарному інституті та Переяслав-Хмельницькому університеті. Тут знаходиться також цікавий фотоколаж «І.Ф. Курас серед видатних вчених-випускників Одеського державного університету». В цьому розділі розміщені багаточисельні фотопортрети І.Ф. Кураса і фотознімки його синів Дмитра і Артема та дружини Світлани Борисівни, фотознімки про увіковічення його пам'яті (відкриття аудиторії ім. І.Ф. Кураса, проведення Курасівських читань тощо).

Серед матеріалів, зібраних вченим слід виділити доповідь Я. Пеленського «Минувшина і сучасність», резолюції V конгресу Української соціально-демократичної робітничої партії, газету «Соціалістична думка» і листи різних авторів, що стосуються роботи Української соціально-демократичної робітничої партії (1909–1923). В цьому розділі представлено копію листа В. Винниченка в Політбюро ЦК КП(б)У (1933), а також художній буклет «Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова – 135 років з дня заснування».

На жаль, у даному фонді відсутня епістолярна спадщина І.Ф. Кураса.

В цілому фонд № 369 академіка НАН України І.Ф. Кураса має значну наукову цінність, містить велику кількість наукових праць, біографічних документів і про діяльність І.Ф. Кураса, багаточисельні фотодокументи, які досить повно висвітлюють науковий і творчий шлях видатного вченого-історика, показують працездатність, принциповість і талант його як організатора історичної науки в Україні.

Передмову склав
с.н.с відділу археографії

О.М. Закусило

Лютий 2009 р.

Фонд № 369
Опис № 1
документів особового походження
академіка НАН України І.Ф. Кураса
за 1909–2007 рр.

№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати	Кіл-ть аркушів	При-мітки
1	2	3	4	5

Розділ I. Наукові праці і робочі матеріали

А) Наукові праці

1.	Курас І.Ф., Белявін Ф.К. «В серцях і звер- шеннях». Брошура. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Вид-во «Промінь», Дніпропетровськ, 1969. – 79 с.	1969	79	
2.	Торжество ленінської національної політи- ки на Україні. Брошура. Ротапринт. 1 док. Опубл.: К.: Тов. «Знання» УРСР, 1972. – 24 с.	1972	24	
3.	Торжество пролетарского интернациона- лизма и крах мелкобуржуазных партий на Украине. Монографія. Друкарський відбиток. Мова рос. 1 док. Опубл.: К.: «Наукова думка», 1978. – 314 с.	1978	314	

1	2	3	4	5
4.	<p>Легендарний комдив (к 90-летию со дня рождения Н.А. Щорса). Стаття. Друкарський відбиток. Мова рос. 1 док. Опубл.: Газета «Известия». – 1985. – 6 июня. – С. 3.</p>	1985	1	
5.	<p>Великий жовтень і крах націоналістичного реформізму на Україні. Брошура. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: К.: Тов. «Знання», 1985. – 45 с.</p>	1985	45	
6.	<p>Першовитоки української державності. Стаття. Машинопис. 1 док. [Неопубліковано.]</p>	[1989–1990]	8	
7.	<p>Про деякі аспекти сучасного русинського руху в Закарпатті. Доповідна записка. Машинопис. Автограф. 1 док. [Неопубліковано.]</p>	29.03.1993	25	
8.	<p>Академік М.Є. Слабченко: повернення в історію. Стаття. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Вісник Академії наук України. – 1993. – № 2. – С. 37–44.</p>	1993	111	У справі зберігається журнал
9.	<p>Курас І.Ф., Водотика С.Т. Філія Всеукраїнської академії наук в Санкт-Петербурзі (з нагоди 60-річчя ліквідації Товариства дослідників української історії, письменства та мови). Стаття. Машинопис. 1 док. [Неопубліковано.]</p>	1994	19	

1	2	3	4	5
10.	<p>Пріоритети державного розвитку і трансформація гуманітарної сфери в Україні. Стаття. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Національна академія наук України. Короткий річний звіт. – К.: Вид-во «Март», 1999. – С. 8.</p>	1998	31	У справі зберігається журнал
11.	<p>Проблема корінних народів у стратегії етнонаціонального розвитку України. Доповідь. Комп'ютерний набір. 1 док.</p>	1998	10	
12.	<p>Курас І.Ф. Етнополітика: історія і сучасність. Науковий збірник: Статті, виступи, інтерв'ю 90-х років. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Інститут політичних та етнонаціональних досліджень НАН України. – К., 1999. – 656 с.</p>	1999	656	Книга з дарчим написом: Інституту архівознавства від дружини Світлани Борисівної
13.	<p>Курас І.Ф., Бегмет М.О. Ретроспективний аналіз суперечливої практики 60-80-х років у сфері патріотичного виховання молоді України та формування у неї національної свідомості (проблеми, уроки, перспективи). Монографія. Частина І. Машинопис. 1 док. Неопубліковано.</p>	[1990-ті]	246 (з 1 до 246)	Монографія з дарчим написом: Інституту архівознавства від дружини Світлани Борисівни
14.	<p>Курас І.Ф., Бегмет М.О. Те саме. Монографія. Частина ІІ. Машинопис. 1 док. Неопубліковано.</p>	[1990-ті]	217 (з 247 до 463)	
15.	<p>Етична константа у глобалізаційну добу. Стаття. Комп'ютерний набір.</p>	2000	4	

1	2	3	4	5
	1 док. Опубл.: Арт-понорама: Інформ.-аналіт. бюлетьень. – К., 2000. – № 11. – С. 7–9.			
16.	Славістика в Україні (погляд у майбутнє). Виступ на міжнародній науковій конференції. Комп'ютерний набір. 1 док.	2000	6	
17.	Соціальна безпека як предмет наукового аналізу. Доповідь. Комп'ютерний набір. 1 док.	[2000–2004]	9	
18.	Київ у контексті нової історичної реальності розвитку держави: погляд у XXI ст. Виступ на науковій конференції Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: Збірник матеріалів конференції – «Київ у XXI ст.: стратегія розвитку». – К.: Обереги, 2001. – 280 с.	2001	9	
19.	Курас І.Ф., Солдатенко В.Ф. Соборництво і регіоналізм в українському державотворенні (1917–1920 рр.). Монографія. Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: Ін-т політики і етнонаціональних досліджень НАН України. – К: 2001. – 245 с.	2001	245	
20.	Інформаційні ресурси України: стратегія розвитку. Доповідь. Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: Бібліотеки – центри науково-інформаційних ресурсів XXI ст. – К., 2001. – С. 1–5.	2001	5	

1	2	3	4	5
21.	Суспільні трансформації і суспільні науки: проблеми методології. Стаття. Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: Пам'ять століть. – К.: 2001. – № 1. – С. 6–13.	2001	15	
22.	Суспільні трансформації і політичні науки: підсумки і уроки. Доповідь. Комп'ютерний набір. 1 док.	2001	17	
23.	Сучасні соціокультурні процеси і зростання інтелектуальної місії бібліотек. Доповідь. Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: Бібліотечний вісник. – К.: 2002. – № 6. – С. 46–49.	2002	10	
24.	Іван Курас, Юрій Кочубей Українсько-французькі відносини: минуле, сьогодення і перспективи в світлі європейської та євроатлантичної інтеграції. Стаття. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Діалог. – К.: 2002. – № 2. – С. 18–24.	2002	145	У справі зберігається журнал
25.	Курас І.Ф., Левенець Ю.А., Кармазіна М.С. та інші. Політична історія України. ХХ століття. Монографія. Том 1. На зламі століть (кінець ХІХ ст. – 1917 р.). Передмова. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: К.: Вид-во «Генеза», 2002. – С. 7– 12.	2002	424	У справі зберігається книга Т. І
26.	Цивілізаційні процеси і розвиток соціального інтелекту. Стаття. Комп'ютерний набір. 1 док.	[2002– 2004]	7	

1	2	3	4	5
27.	<p>Проблемні питання розвитку відносин із сусідніми країнами в контексті державної політики України щодо національних меншин. Стаття. Ксерокопія. 1 док. Опубл.: Історичний журнал. – 2003. – № 1. – С. 4–14.</p>	2003	11	
28.	<p>Політична реформа як необхідність. Стаття. Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: Журнал «Президент». – 2003. – № 13. – С. 38–41.</p>	2003	10	
29.	<p>Соціогуманітарні дослідження: внесок у наукове обґрунтування суспільно-політичних, соціально-економічних та культурних перетворень (актуальні проблеми). Стаття. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Національна академія наук України. Короткий річний звіт. – К., 2003. – с. 10.</p>	2003	35	У справі зберігається журнал
30.	<p>Розвиток соціогуманітарних досліджень у Національній академії наук України. 1999–2003. Тези доповіді на засіданні Президії НАН України. Комп'ютерний набір. 1 док.</p>	5 листопада 2003	35	
31.	<p>Наука та інформація в системі джерел інноваційного розвитку. Доповідь. Комп'ютерний набір. 1 док.</p>	2003	13	

1	2	3	4	5
32.	<p>Інтеграція репатріантів в українське суспільство і завдання української науки. Доповідь. Ксерокопія. 1 док. Опубл.: Збірник «Проблеми інтеграції кримських репатріантів в українське суспільство». – К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України, 2004. – С. 9–20.</p>	2004	8	
33.	<p>Інтеграція інформаційних ресурсів – стратегічний напрям забезпечення інформаційних потреб суспільства. Доповідь. Комп’ютерний набір. 1 док.</p>	2004	7	
34.	<p>Роль суспільствознавчих наук у вирішенні проблем здійснення політичної реформи в Україні та наукового забезпечення законодавчого процесу. Тези доповіді. Автограф. Комп’ютерний набір. 1 док.</p>	2004	12	
35.	<p>Доленосний акт. Стаття. Комп’ютерний набір. 1 док. Опубл.: Газета «Голос України». – 2004. – 22 січня.</p>	2004	8	
36.	<p>Етнополітологія. Перші кроки становлення. Монографія. Розділ I. Виклики часу і еволюція етнополітичного знання. Комп’ютерний набір з авторськими правками. 1 док. Опубл.: К.: «Генеза», 2004. – 736 с.</p>	2004	29	

1	2	3	4	5
37.	<p>Етнополітологія. Перші кроки становлення. Монографія. Розділ II. Нові риси геополітичного виміру сучасної України. Автограф. Комп'ютерний набір. 1 док. Опубл.: К.: «Генеза», 2004. – 736 с.</p>	2004	39	
38.	<p>Етнополітологія. Перші кроки становлення. Монографія. Розділ III. Підстави української ідеї (еволюція в контексті пошуків етноісторичних моделей). Комп'ютерний набір з авторськими правками. 1 док. Опубл.: К.: «Генеза», 2004. – 736 с.</p>	2004	22	
39.	<p>Етнополітологія. Перші кроки становлення. Монографія. Розділ IV. Етнополітичні засади державотворення в Україні. Комп'ютерний набір з авторськими правками. 1 док. Опубл.: К.: «Генеза», 2004. – 736 с.</p>	2004	36	
40.	<p>Етнополітологія. Перші кроки становлення. Монографія. Розділ V. Пошук гармонії в контексті «нового регіоналізму». Комп'ютерний набір з авторськими правками. 1 док. Опубл.: К.: «Генеза», 2004. – 736 с.</p>	2004	89	
41.	<p>Етнополітологія. Перші кроки становлення. Монографія. Додаток: Постанова вченої ради Інституту політичних і етнонаціональних досліджень. Друкарський відбиток. Комп'ютерний набір. 2 док. Опубл.: К.: «Генеза», 2004. – 736 с.</p>	2004	737	У справі зберігається книга

1	2	3	4	5
42.	Концептуальні засади визначення національної ідеї. Тези доповіді. Комп'ютерний набір. 1 док.	2004	12	
43.	Декларація з міжкультурного діалогу та запобігання конфліктам. Зауваження до проекту. Комп'ютерний набір. 1 док.	[2004]	2	
44.	Передмова І.Ф. Кураса до книги Василя Подоляна, Валерія Рекрута «Йоахим Волошиновський у становленні українського кооперативного руху (1897–1939)». Монографія. Друкарський відбиток. Монографія. 1 док. Опубл.: Вінниця, 2005. – С. 6–7.	2005	455	У справі зберігається книга
45.	Передмова І.Ф. Кураса до книги В.Ф. Солдатенка «Три голгофи: політична доля Володимира Винниченка». Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: К.: «Світогляд», 2005. – С. 5–6.	2005	350	Книга присвячена автором світлій пам'яті вчителя Івана Федоровича Кураса, зберігається у фонді
46.	Список наукових праць. Машинопис. Мова рос., укр. 1 док.	1995	18	
47.	Курас Іван Федорович – Біобібліографія. Друкарський відбиток. Опубл.: К.: Наукова думка, 2005. – 51с. 1 док.	2005	51	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Б) Робочі матеріали

48.	Робочі зошити з витягами із архівних документів Центрального партійного архіву Інституту марксизму-ленінізму при ЦК КПРС. Автограф. Мова рос. 3 док.	1973–1984	105
49.	Робочі зошити з витягами із архівних документів Центрального державного архіву Жовтневої революції та спецфонду Центральної наукової бібліотеки Академії наук УРСР. Автограф. Мова рос., укр. 3 док.	1976–1985	47
50.	Робочі зошити з витягами із матеріалів періодичної преси за 1918 р. Автограф. Мова рос., укр. 2 док.	1978	26
51.	Робочі зошити з витягами із архівних документів Центрального державного історичного архіву СРСР в м. Ленінграді та документів партархіву [Інституту історії партії] Ленінградського обкому КПРС. Автограф. Мова рос. 2 док.	1984	18
52.	Робочі зошити з витягами із архівних документів Державного архіву Австрії. Автограф. Мова нім., рос., укр. 1 док.	1992	34
53.	Робочі зошити з витягами із архівних документів Державного архіву ЧССР. Автограф. 2 док.	б/д	128

1	2	3	4	5
54.	Робочі записи з витягами із програми, статуту і резолюції Української соціал-демократичної робітничої партії та її друкованого органу «Червоний стяг», Української партії соціал-революціонерів та інших партій (1917–1919). Автограф. 3 док.	б/д	37	
<i>Розділ II. Біографічні документи та документи про вченого</i>				
55.	Свідоцтво про народження. Оригінал. Мова рос. 1 док.	1939	1	
56.	Атестат зрілості про закінчення Перелітської середньої школи Оригінал. Мова рос., укр. 1 док.	1956	1	
57.	Профспілкові квитки, пенсійні посвідчення та посвідчення різних громадських організацій. Оригінал. Мова рос., укр. 15 док.	1960–2003	51	
58.	Диплом з відзнакою та витяг з залікової відомості про закінчення Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова. Оригінал. Мова рос., укр. 2 док.	1962	4	
59.	Службові посвідчення і перепустки. Оригінал. Мова рос., укр. 14 док.	1964–2005	28	
60.	Путівка-направлення Міністерства вищої і середньо-спеціальної освіти УРСР на роботу. Засвідчена копія. 1 док.	1967	1	

1	2	3	4	5
61.	Документи про отримання наукового ступеня кандидата історичних наук (витяг із протоколу, диплом). Оригінали. Мова рос., укр. 2 док.	1967	3	
62.	Особові справи. Автограф. Машинопис. Ксерокопія. Мова рос., укр. 2 док.	1970, 1994	62	
63.	Атестат доцента. Оригінал. Мова рос. 1 док.	1971	2	
64.	Документи про перебування в КПРС (партійний квиток, облікова картка члена КПРС) Друкарський відбиток. Рукопис. Мова рос., укр. 2 док.	1973	38	
65.	Документи про нагородження медалями. Оригінали. Мова англ., рос., укр. 5 док.	1977–2005	13	
66.	Характеристика. Ксерокопія. Мова рос. 1 док.	[1970-ті]	1	
67.	Диплом доктора історичних наук. Оригінал. Мова рос. 1 док.	1982	2	
68.	Майново-господарські документи. Автограф. Ксерокопія. Мова рос., укр. 4 док.	1984–1997	5	

1	2	3	4	5
69.	Атестат професора і повідомлення ВАК СРСР. Оригінал. Мова рос. 2 док.	1985	3	
70.	Орденська книжка про нагородження орденом Дружби народів. Друкарський відбиток. Мова рос. 1 док.	1986	9	
71.	Диплом члена-кореспондента АН УРСР. Оригінал. 1 док.	1988	2	
72.	Документи про відзначення ювілеїв: 50-, 60-, 65-річчя з дня народження та поздоровлення з святами (статті, вітальні листи, телеграми, листівки, адреси та ін.) Рукопис. Машинопис. Друкарський відбиток. Телеграфна стрічка. Ксерокопія. Мова рос., укр. 92 док.	1989–2005	131	
73.	Анкета наукового працівника з фото. Автограф; фотопортрет (3x4). 1 док.	1992	3	
74.	Диплом академіка-засновника і академіка Української академії політичних наук. Оригінали. 2 док.	1993, 1994	3	
75.	Паспорти І.Ф. Кураса (дипломатичні, службові та громадянина України). Оригінали. Ксерокопія. Мова англ., укр. 5 док.	1993–2002	60	
76.	Диплом академіка НАН України. Ксерокопія. 1 док.	1995	1	

1	2	3	4	5
77.	Диплом і ухвала вченої ради Одеського державного університету ім. І.І. Мечникова про присвоєння І.Ф. Курасу звання Почесного доктора. Оригінал. Мова англ., укр. 2 док.	1996	3	
78.	Посвідчення і візитні картки радника і довіреної особи Президента України. Оригінали. 4 док.	1997, 1999	5	
79.	Документи про нагородження Литовським орденом князя Гедимінаса IV ступеня (указ і диплом). Оригінал. Мова литовська. 2 док.	1998	3	
80.	Валерій Солдатенко Талант ученого, організатора науки. Стаття про І.Ф. Кураса. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Пам'ять століть. – К., 1999. – № 5/20. – С. 65–67.	1999	160	В справі зберігається журнал
81.	Постанова про нагородження Почесною грамотою та Почесна грамота Кабінету Міністрів України. Оригінал. Комп'ютерний набір. 2 док.	1999	3	
82.	Почесна грамота Академії педагогічних наук України. Оригінал. 1 док.	1999	2	
83.	Витяг з Указу Президента України та диплом лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки. Ксерокопія. 2 док.	1999	2	

1	2	3	4	5
84.	Посвідчення про нагородження нагрудними знаками. Оригінали. 3 док.	1999–2004	6	
85.	Запрошення на різні урочисті події. Оригінали. Мова рос., укр. 8 док.	1999–2005	12	
86.	Посвідчення кандидата в народні депутати, перепустка і посвідчення народного депутата України. Оригінали. Ксерокопія. 5 док.	1999–2006	5	
87.	Посвідчення про нагородження Командорським Хрестом, орденом Святого Станіслава III ступеня. Оригінал. 1 док.	2000	1	
88.	Грамота митрополита Київського і всієї України та поздоровлення в зв'язку з нагородженням знаком ордена «Святий князь Володимир». Оригінали. 2 док.	2000	2	
89.	Диплом міжнародного відкритого рейтингу «Золота Фортуна» про нагородження срібною георгіївською медаллю «Честь, слава, труд» II ступеня з присвоєнням титулу «Георгіївський лицар». Оригінал. 1 док.	2000	1	
90.	Почесна грамота Українського міжнародного комітету з питань науки і культури при НАН України. Оригінал. 1 док.	[2000– 2004]	1	

1	2	3	4	5
91.	Наказ про нагородження Хрестом Пошани «За відродження України» II ступеню. Оригінал. 1 док.	2001	2	
92.	Диплом почесного професора Маріупольського гуманітарного інституту Донецького державного університету. Оригінал. 1 док.	2001	2	
93.	Меншун В.І. Добросовісний працівник науки (стаття з фотознімками про І.Ф. Кураса). Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Журнал «Трибуна». – 2001. – № 3–4. – С. 3–5.	2001	47	У справі зберігається журнал
94.	Диплом академіка Академії проблем безпеки, оборони і правопорядку (Російська Федерація). Оригінал. Мова рос. 1 док.	2002	2	
95.	Диплом про нагородження Золотим орденом «Слава на вірність Вітчизні» № 061 II ступеня. Оригінал. 1 док.	2002	1	
96.	Меншун В.І. Спілкуються вчені (стаття про І.Ф. Кураса і фотознімок). Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Журнал «Трибуна». – 2002. – № 9–10. – С. 4–5.	2002	47	У справі зберігається журнал
97.	Розпорядження голови Верховної Ради України про нагородження Почесною грамотою і Почесні грамоти Верховної Ради України. Оригінали. 4 док.	2002, 2004	6	

1	2	3	4	5
98.	Поздоровлення президента Фонду суспільного визнання Л.М. Кравчука з приводу нагородження Золотою орденською відзнакою «Суспільне визнання». Оригінал. 1 док.	2003	1	
99.	Повідомлення про обрання почесним віцепрезидентом міжнародного благодійного фонду та диплом про нагородження орденом «Святого Великомученика Георгія Побідоносця» II ступеню. Оригінал. 2 док.	2004	3	
100.	Почесна грамота Головного управління державної служби України. Оригінал. 1 док.	2004	2	
101.	Почесна грамота Київського міського голови. Оригінал. 1 док.	2004	2	
102.	Курас Іван Федорович. Стаття про Кураса І.Ф. Ксерокопія. 1 док.	2005	1	
103.	Послання Голови Верховної Ради України В.М. Литвина організаторам перших Курасівських читань. Оригінал. 1 док.	2005	1	
104.	Некрологи та співчуття різних осіб родин Кураса І.Ф. Друкарський відбиток. Машинопис. Рукопис. Мова рос., укр. 17 док.	2005	29	

1	2	3	4	5
105.	Документи про вшанування пам'яті Кураса І.Ф. (повідомлення про відкриття аудиторії ім. акад. Кураса в Одеському державному університеті, газетна стаття про роковини з дня смерті, повідомлення про відкриття пам'ятника акад. І.Ф. Курасу, тощо). Друкарський відбиток. Комп'ютерний набір. Мова рос., укр. 10 док.	2005–2007	10	
106.	Статті про І.Ф. Кураса, опубліковані в наукових записках курасівських читань (Ю. Шаповал. Іван Курас: спроба неупередженої біографії; І. Варзар Слово искренне о замечательном современнике; М. Кирюшко Академік І.Ф. Курас і проблеми становлення українського ісламознавства). Друкарський відбиток. Мова рос., укр. 3 док. Опубл.: Курасівські читання. – 2005. – Кн. 1. – Вип. 30. – К., 2006. – С. 11–56.	2006	391	У справі зберігається збірник
107.	Грамота та лист-подяка Курасу І.Ф. від настоятеля Свято-Іоаннівського чоловічого монастиря. Оригінал. Мова рос. 2 док.	2006	2	
108.	К. Балабанов. Академік Іван Федорович Курас та його внесок у розвиток українсько-грецьких відносин. Стаття. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Курасівські читання. – 2006. – Вип. 34. – К., 2007. – С. 14–24.	2007	441	У справі зберігається збірник

1	2	3	4	5
109.	Влада і суспільство в сучасній Україні: механізми взаємодії. План третіх Курасівських читань. Комп'ютерний набір. 1 док.	2007	1	
110.	Іван Курас: життя, суспільно-політична та наукова діяльність. Тема і план дисертаційного дослідження аспіранта Черкаського державного університету Прилуцької О.П. Комп'ютерний набір. 2 док.	2007	2	
<i>Розділ III. Документи з діяльності</i>				
111.	Документи про участь в наукових конференціях і круглих столах (програми, дипломи, плани, виступи, пропозиції, тощо). Друкарський відбиток. Комп'ютерний набір з авторськими правками. 10 док.	1962–2004	91	
112.	Запрошення Одеського державного університету на викладацьку роботу. Телеграфна стрічка. Мова рос. 1 док.	1989	1	
113.	Документи про діяльність члена- кореспондента АН України (відгуки про наукову діяльність, довідка) Машинопис. 4 док.	1992–1995	8	
114.	Документи про діяльність віце-прем'єр міністра України (програми офіційних візитів за кордон, виступ, робочі записи на нарадах тощо). Автограф. Друкарський відбиток. 6 док.	1994–1997	103	

1	2	3	4	5
115.	Інтерв'ю І.Ф. Кураса, опубліковані в газетах. Друкарський відбиток. Мова рос., укр. 3 док.	1994–2001	6	
116.	Документи про роботу директора Інституту політичних і етнонаціональних досліджень НАН України (звіт на Президії НАН України, поздоровлення з 10 річницею інституту, візитні картки). Комп'ютерний набір. Друкарський відбиток. 10 док.	[1996–2000]–2002	21	
117.	Документи про діяльність народного депутата України (передвиборча програма, поздоровлення, виступи, листи, довідка, тощо). Автограф. Друкарський відбиток. Комп'ютерний набір. 13 док.	1998–2005	19	
118.	Документи про діяльність віце-президента НАН України (матеріали до доповідей, тези виступів, повідомлення, програми тощо). Автограф. Комп'ютерний набір. 10 док.	1999–2004	47	
119.	Звернення шеф-редактора журналу «Діалог» Кураса І.Ф. до читачів журналу. Друкарський відбиток. Мова англ., рос., укр. 2 док.	2002	3	
120.	Виступ віце-президента НАН України Кураса І.Ф. на спільному засіданні Президії РАН та НАН України, проведеному в рамках року України в Російській Федерації та матеріали до нього. Друкарський відбиток. Комп'ютерний набір. Мова рос., укр. 5 док.	16–18.05. 2002	69	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Розділ IV. Фотодокументи

121.	Курас І.Ф. Фотопортрети і негатив. 24x20 – 2 шт. 21x15 – 2 шт. 11,5x9 – 3 шт. 8,5x6 – 3 шт. 6,5x5 – 7 шт. (в т. ч. 1 негатив) 3x4 – 6 шт. 23 док.	1960–2004	23
122.	Курас І.Ф. під час відпочинку у Кисловодську. Фотознімок. 18x13 – 1 шт. 1 док.	[1970– 1975]	1
123.	Курас І.Ф. під час прогулянки біля [Маріїнського палацу]. Фотознімок. 20x17 – 1 шт. 1 док.	[1970-ті]	1
124.	Дмитро Курас – старший син І.Ф. Кураса. Фотознімок. 23x18 – 1 шт. 13x9 – 2 шт. 3 док.	[1980-ті]	3
125.	Курас І.Ф. з Президентом України Кучмою Л.Д. та іншими учасниками наради по економічній реформі. Фотознімок. 15x10 – 1 шт. 1 док.	1995	1
126.	Курас І.Ф. з Президентом України Кучмою Л.Д. та іншими учасниками делегатії під час офіційного візиту до Німеччини. Фотознімок. 18x12,5 – 1 шт. 1 док.	1995	1

1	2	3	4	5
127.	Курас І.Ф. в робочому кабінеті Ради Міністрів України. Фотознімок. 15х10 – 1 шт. 1 док.	[1995– 1996]	1	
128.	Курас І.Ф. з академіком НАН України Жулинським М.Г. Фотознімок. 15х10 – 1 шт. 1 док.	1996	1	
129.	Курас І.Ф. під час зустрічі закордонних гостей в робочому кабінеті. Фотознімки. 15х10 – 2 шт. 2 док.	1996, 2003	2	
130.	Курас І.Ф. під час зустрічі послів в Міністерстві закордонних справ України. Фото. 30,5х20 – 1 шт. 1 док.	[1997– 1998]	1	
131.	Курас І.Ф. під час перебування в адміністрації Президента України. Фотознімок. 21х15 – 2 шт. 2 док.	1999	2	
132.	Курас І.Ф. під час вручення нагороди [«Прометей–престиж»]. Фотознімок. 18х12,5 – 1 шт. 1 док.	1999	1	
133.	Курас І.Ф. серед учасників і членів експертної ради загальнонаціональної програми «Людина року». Фотознімок. 18х12,5 – 8 шт. 8 док.	[1999– 2003]	8	

1	2	3	4	5
134.	Курас І.Ф. з Президентом України Кравчуком Л.М. Фотознімок. 30х20 – 1 шт. 1 док.	[1990-ті]	1	
135.	Курас І.Ф. з академіком НАН України Яцківом Я.С. Фотознімок. 29х20 – 1 шт. 1 док.	[1990-ті]	1	
136.	Курас І.Ф. під час зустрічі з керівництвом фонду Сороса в Англії. Фотознімок. 14,5х10,5 – 1 шт. 1 док.	[1990-ті]	1	
137.	Курас І.Ф. під час відкриття міжнародного турніру з гандболу ім. І. Турчина. Фотоальбом. 13х9 – 27 шт. 1 док.	[1990-ті]	14	
138.	Курас І.Ф. з митрополитом Володимиром. Фотознімок. 30х21 – 3 шт. 3 док.	[1990-ті]	3	
139.	Курас І.Ф. з послом Китайської Народної Демократичної Республіки в Україні. Фотознімок. 15х10 – 2 шт. 2 док.	2000	2	
140.	Курас І.Ф. з академіком НАН України Кондуфором Ю.Ю. Фотознімок. 18х12,5 – 1 шт. 1 док.	[2000– 2003]	1	
141.	Курас І.Ф. серед учасників наукової конференції. Фотознімок. 15х10 – 2 шт. 2 док.	[2000– 2004]	2	

1	2	3	4	5
142.	<p>Курас І.Ф. з Президентом НАН України Патоном Б.Є. і Київським міським головою Омельченком О.О. Друкарський відбиток. 11,5x8 – 1 шт. 1 док. Опубл.: Хрещатик. – 2001. – 21 лютого– С. 1.</p>	2001	1	
143.	<p>Курас І.Ф. під час вручення нагороди в Державній податковій адміністрації України. Фото. 29x20 – 1 шт. 21x15 – 1 шт. 2 док.</p>	2001	2	
144.	<p>Курас І.Ф. поруч з Папою римським Іваном Павлом II під час його перебування в м. Києві. Фото. 30x20 – 1 шт. 1 док.</p>	2001	1	
145.	<p>Курас І.Ф. під час перебування в Маріупольському гуманітарному інституті. Фотознімок. 20x15 – 6 шт. 6 док.</p>	2002	6	
146.	<p>Курас І.Ф. під час зустрічі з ректором Переяслав-Хмельницького університету. Фотознімок. 15x10 – 1 шт. 1 док.</p>	[2002– 2003]	1	
147.	<p>Курас І.Ф. з керівником фонду інтелектуальної власності Паладієм О.В. Фотознімок. 15x10 – 1 шт. 1 док.</p>	[2002– 2003]	1	
148.	<p>Курас І.Ф. серед видатних вчених-випускни- ків Одеського державного університету. Фотоколаж. Друкарський відбиток. 1 док.</p>	2003	1	

1	2	3	4	5
149.	Курас І.Ф. з земляками з Одещини. Фотознімок. 15х10 – 1 шт. 1 док.	[2003]	1	
150.	Курас І.Ф. під час перебування в Азербайджані і зустрічі з Президентом Азербайджана Ільгамом Алієвим. Друкарський відбиток. Фотознімок 29х20 – 1 шт. 2 док. Опубл.: Газета «Бакинский рабочий». – 2004. – 28 февраля	2004	2	
151.	Курас І.Ф. з Президентом НАН України Патоном Б.Є. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Газета «День». – 21 лютого 2004.	2004	1	
152.	Курас І.Ф. з членом ЦВК України М.Ф. Рибачуком Друкарський відбиток. Опубл.: Журнал «Трибуна». – 2004. – № 3– 4. – С. 8. 1 док.	2004	47	У справі зберігається журнал
153.	Курас І.Ф. поруч з Президентом НАН України Б.Є. Патоном, з дружиною Світланою Борисівною в родинному колі. Друкарський відбиток. Опубл.: Журнал «Мер». – К., 2004. – С. 115. 1 док.	2004	128	У справі зберігається журнал
154.	Курас І.Ф. біля будинку Верховної Ради України. Фотознімок. 15х10 – 1 шт. 1 док.	2004	1	

1	2	3	4	5
155.	<p>Курас І.Ф. як випускник аспірантури Київського державного університету та серед керівників і лауреатів Фонду інтелектуальної співпраці «Україна – ХХІ століття». Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Київський національний державний університет ім. Т. Шевченка. Шляхами успіху. – К., 2004. – С. 274.</p>	2004	287	В справі зберігається книга
156.	<p>Вшанування пам'яті І.Ф. Кураса в ректораті Одеського державного університету. Фотознімки. 18x12,5 – 6 шт. 6 док.</p>	жовтень 2005	6	
157.	<p>Історичний факультет Одеського державного університету відкриває аудиторію ім. І.Ф. Кураса. Фотознімок. 18x12,5 – 16 шт. 16 док.</p>	2005	16	
158.	<p>Сини Кураса І.Ф. – Дмитро і Артем серед учасників Курасівських читань. Фотознімок. 15x10 – 1 шт. 1 док.</p>	2005	1	
159.	<p>Курасівські читання в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. Фотознімки. 15x10 – 7 шт. 7 док.</p>	2007	7	
<p>Розділ V. Матеріали, зібрані фондоутворювачем</p>				
160.	<p>Листування щодо діяльності Української соціал-демократичної партії. Ксерокопія. Мова рос., укр. 5 док.</p>	1909–1912	23	

1	2	3	4	5
161.	Резолюції V конгресу Української соціал-демократичної робітничої партії. Друкарський відбиток. 1 док. Опубл.: Видання Української соціал-демократичної робітничої партії. – К., 1918. – 16 с.	1918	16	
162.	Членський квиток С. Недбайла члена Федерації російських робітничих організацій в Південній Америці. Друкарський відбиток. Рукопис. Мова рос. 1 док.	1920	15	
163.	Газета Української соціал-демократичної робітничої партії «Соціалістична думка». Друкарський відбиток. 1 док.	1923	16	
164.	Лист В. Винниченка до Політбюро ЦК КП(б)України. Ксерокопія. Мова рос. 1 док.	1933	17	
165.	Я. Пеленський Мишувщина і сучасність. Доповідь. Машинопис. 1 док.	[1990-ті]	16	
166.	Одеський державний університет ім. І.І. Мечникова. 135 років з дня заснування. Художній буклет. Друкарський відбиток. 1 док.	2000	8	
167.	Довідки про українсько-іранські відносини. Комп'ютерний набір. 5 док.	2004	15	

1	2	3	4	5
168.	Гороскоп друїдів, обрахований для І.Ф. Кураса. Комп'ютерний набір. Мова рос. 1 док.	б/д	6	

До даного опису включено 168 (сто шістьдесят вісім) справ з № 1 по № 168, загальною кількістю 499 документів.

Опис склав
с.н.с. відділу археографії

О.М. Закусило

Березень 2009 р.